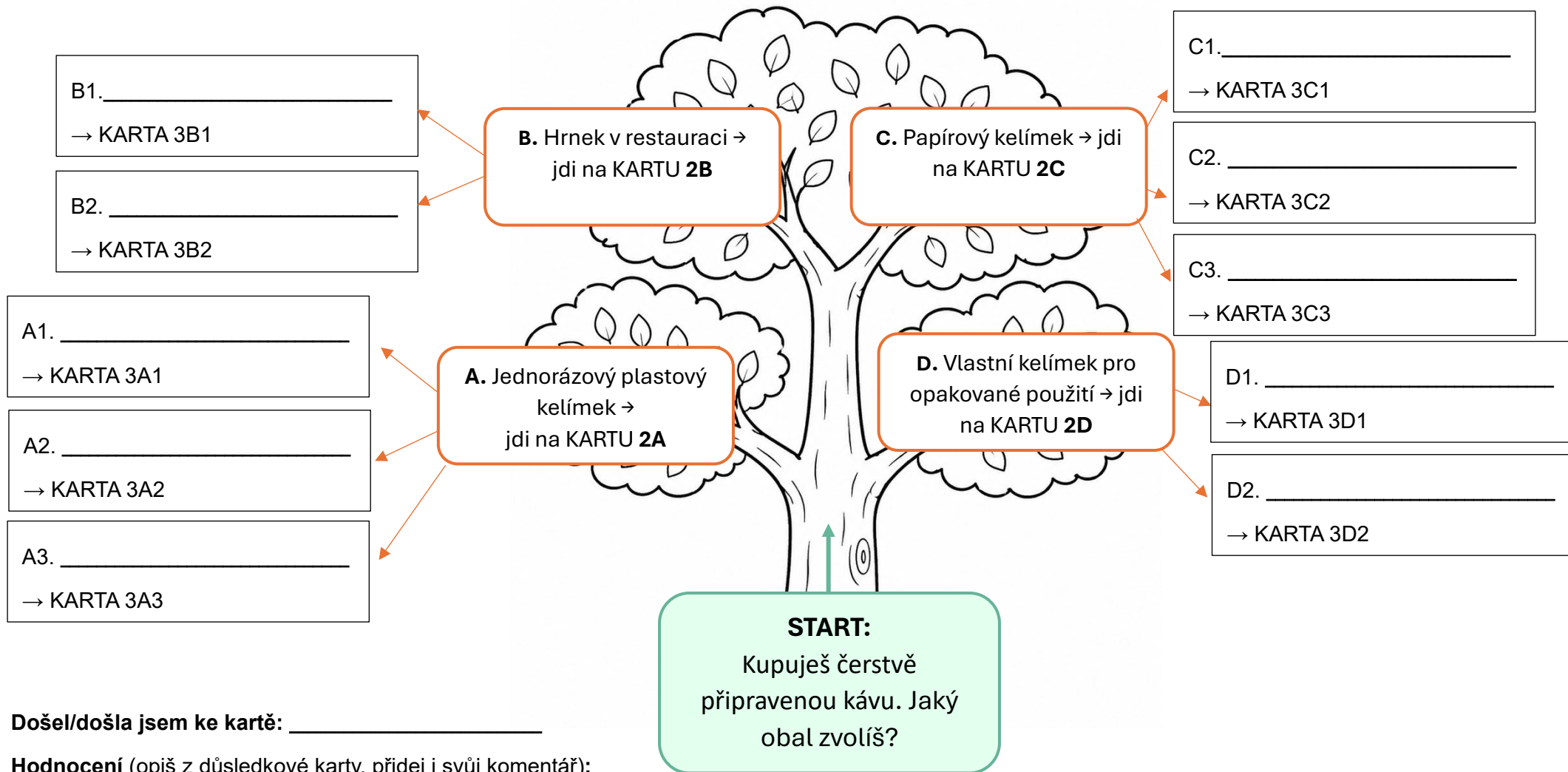

Vydej se na vlastní cestu.
Zkoumej, vybírej, rozhoduj se.
Sleduj, kam tě tvé volby dovedou.

ROZHODOVACÍ STROM

Došel/došla jsem ke kartě: _____

Hodnocení (opiš z důsledkové karty, přidej i svůj komentář):

**Neexistuje jedna správná odpověď.
Záleží na tom, jak se rozhodneš
a jak se podle toho zachováš.**

KÁVA

1

Situace:

Kupuješ **čerstvě připravenou kávu** v kavárně, bistru nebo automatu.

Samotný produkt je stejný – liší se pouze **způsob servírování, resp. obal.**

Jaký obal zvolíš?

A. Jednorázový plastový kelímek → jdi na **KARTU 2A**

B. Hrnek v restauraci (sklo / keramika, mytý v provozu) → jdi na **KARTU 2B**

C. Papírový kelímek → jdi na **KARTU 2C**

D. Vlastní kelímek pro opakované použití (plast) → jdi na **KARTU 2D**

JEDNORÁZOVÝ PLASTOVÝ KELÍMEK

2A

Situace:

Káva (nejčastěji z automatu) je podána do **lehké jednorázové plastové nádoby**, určené pro okamžitou spotřebu.

Obal použiješ jednou, primárně kvůli pohodlí a nízké hmotnosti.

Jak s obalem naložíš po vypití kávy?

- **A1. Kávu vypiju a ihned vyhodím do směsného odpadu → KARTA 3A1**
- **A2. Po vypití kávy najdu odpadkový koš na tříděný odpad → KARTA 3A2**
- **A3. Kelímek krátce znovu použiji (voda, tužky) → KARTA 3A3**

HRNEK Z PODNIKU

(keramika, sklo, porcelán)

2B

Situace:

Jde o **opakovaně používaný hrnek** v gastroprovozu, který podnik **myje a znovu v něm kávu servíruje**.

Jak se s hrnkem po použití nakládá?

- **B1. Hrnek je používán opakovaně, krátké mycí cykly → KARTA 3B1**
- **B2. Hrnek využit jen minimálně (např. akce, festival) → KARTA 3B2**

PAPÍROVÝ KELÍMEK

2C

Situace:

Obal se tváří ekologicky. Problém je, že „papírový“ kelímek **obsahuje plastovou vrstvu (PE)**, aby neprotékal.

Co udělám po vypití kávy?

- **C1. Kelímek hodím do papíru → KARTA 3C1**
- **C2. Pokusím se oddělit plast od papíru (většinou nereálné) → KARTA 3C2**
- **C3. Kelímek skončí ve směsném odpadu → KARTA 3C3**

 Víte, že:

V tomto případě může mít ekologicky vypadající volba vyšší dopad, než se na první pohled zdá – a někdy i vyšší než plast.

VLASTNÍ KELÍMEK

2D

Situace:

Máš odolný plastový kelímek z polypropylenu navržený pro opakované použití i pro horké nápoje.

Jak kelímek používáš?

- **D1. Použiji 20× a více** → **KARTA 3D1**
- **D2. Použiji párkrát** (pak doma zapadne nebo ho vyhodím) → **KARTA 3D2**

Víte, že:

Odolný plast, polypropylen (PP), je typ plastu, který patří do skupiny **termoplastů** (dá se opakovaně tavit a tvarovat). Je vhodný pro kontakt s potravinami a je technicky dobře recyklovatelný.

PLASTOVÝ KELÍMEK + SMĚSNÝ ODPAD

3A1

Dopad:

- Kelímek končí mimo recyklační systém
- Nejčastější scénář – energetické využití (spalovna) nebo skládka (při nesprávném nakládání riziko úniku plastu do prostředí)
- Nízká uhlíková stopa výroby díky nízké hmotnosti
- **Ztrácí se materiál, který by mohl být znovu využit**

Hodnocení:

✅ výroba | ❌ systémová udržitelnost | ❌ cirkularita | ⚠ energie (spalování)

📌 Víte, že:

Jednorázový plast nemusí být největší problém? Problém nastává, když úplně vypadne z recyklačního systému.

PLASTOVÝ KELÍMEK VYTŘÍDĚN

3A2

Dopad:

- Kelímek vstupuje do recyklačního systému, teoreticky může být zpracován na nový materiál
- U malých kelímků se může stát, že:
  - se hůře zachytí v třídících linkách
  - kvůli velikosti nebo znečištění není plně efektivně recyklován
- Část materiálu tak i přes třídění skončí ve spalovně
- Dochází často k **downcyclingu** (materiál se využije pro výrobek nižší kvality)

Hodnocení:

✓ snaha | ⚠️ efektivita systému | ✗ kvalita materiálu

PLASTOVÝ KELÍMEK + KRÁTKÉ ZNOVUPOUŽITÍ

3A3

Dopad:

- Mírné snížení environmentální stopy oproti čistě jednorázovému použití
- Obal **nebyl navržen pro opakované použití** (mechanická degradace, riziko uvolňování látek, hygienická rizika)
- Většinou jde o krátkodobé využití bez dalšího cyklu

Hodnocení:

⚠ malé zlepšení | ❌ systémová neefektivita | ⚠ riziko chování

OPAKOVANĚ POUŽITELNÝ HRNEK

3B1

Dopad:

- Nevzniká jednorázový odpad, systém funguje jako „uzavřený cyklus“
- Dopad výroby se rozkládá do mnoha použití a přesouvá se z odpadu → na energie a provoz mytí
- Pozitivní dopad při dobře nastaveném systému mytí (ekologické prostředky, správně nastavený mycí program, plná myčka)

Hodnocení:

✓ odpad | ✓ opakované použití | ⚠ energie a voda

📌 Víte, že:

Nevhodný provozní koncept nebo neekologicky nastavené mytí (dlouhé nebo horké mycí cykly, myčka poloprázdná, neekologické čisticí materiály) může zničit i dobrou volbu.

HRNEK POUŽIT MINIMÁLNĚ

(např. není vrácen, ale stane se z něj upomínkový předmět, který se už dál nevyužívá)

3B2

Dopad:

- Hrnek je sice navržen jako opakovaně použitelný, ale při nízkém počtu použití se nevrátí investice do jeho výroby → vyšší materiálová náročnost
- Mytí může být:
  - logisticky náročné (převoz, mobilní myčky)
  - energeticky méně efektivní (menší objemy, improvizované podmínky)
- Dopad výroby hrnku připadá na velmi malý počet použití

Hodnocení:

⚠ opakované použití | ✗ efektivita systému | ⚠ energie a logistika

PAPÍR S PLASTEM + SMĚSNÝ ODPAD

3C1

Dopad:

- Nízká recyklovatelnost v běžných systémech
- Výroba papíru je spojena s vyšší spotřebou vody a dopady na přírodní zdroje
- Často končí ve spalovně nebo na skládce

Hodnocení:

⚠ vnímání vs. realita | ❌ recyklace | ❌ voda

PAPÍR / KOMPOZIT SPRÁVNĚ ROZEBRÁN

3C2

Dopad:

- Umožňuje **částečnou recyklaci** papírové složky
- Výroba papíru - vysoká spotřeba vody a dopady na půdu a lesní hospodářství
- Plastová bariéra často končí ve spalovně

Hodnocení:

✓ třídění | ✗ voda | ⚠ přesun zátěže jinam

📌 Víte, že:

U papírového kelímku je rozebrání na papír a plast nereálné, lze si představit např. u sáčku na pečivo (papír, plastový pruh).

PAPÍR / KOMPOZIT VE SMĚSNÉM ODPADU

3C3

Dopad:

- **Ztráta materiálové hodnoty**
- Nejčastěji spalování → energie, ale žádná cirkularita
- Ekologické očekávání uživatele není naplněno

Hodnocení:

✗ systém | ✗ cirkularita | ⚠ greenwashing efekt

OPAKOVANÝ PLAST (PP) + DLOUHÁ ŽIVOTNOST

3D1

Dopad:

- Jednorázově vyšší materiálová stopa
- Při 15–30 použitích jde o variantu s **nejnižší ekologickou zátěží**
- Klíčová je **disciplína uživatele** a také **způsob údržby** (mytí)

Hodnocení:

✅ emise | ✅ zdroje | ⚠️ chování uživatele

OPAKOVANÝ PLAST (PP) - NEPOUŽÍVÁN

3D2

Dopad:

- **Velmi neefektivní scénář**
- Vysoká materiálová a energetická investice bez návratnosti
- Opakovaný plast bez opakovaného použití = selhání chování

Hodnocení:

✗ zdroje | ✗ emise | ✗ efektivita

Tento strom umožňuje říct:

- ❌ „Papírový kelímek není automaticky lepší“
- ❌ „Hrnek v kavárně není vždy nejnižší stopa“
- ✅ „Nejudržitelnější varianta je ta, která **je skutečně opakovaně používána v efektivním systému**“
- ✅ „Největší roli hraje **chování a kontext**, ne materiál“